

หน่วยการเรียนรู้ที่

7

การฟัง การดู และการพูดในชีวิตประจำวัน

เวลา 8 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มฐ. ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกร่วมในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ท 3.1 ม.1/2 เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู

ท 3.1 ม.1/3 พูดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู

ท 3.1 ม.1/6 มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

ตัวชี้วัดปลายทาง

ท 3.1 ม.1/1 พูดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู

ท 3.1 ม.1/4 ประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ

ท 3.1 ม.1/5 พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา

2. สาระการเรียนรู้

2.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) การพูดสรุปความ พูดแสดงความรู้ ความคิดอย่างสร้างสรรค์จากเรื่องที่ฟังและดู
- 2) การพูดประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ
- 3) การพูดรายงานการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชนและท้องถิ่นของตน
- 4) มารยาทในการฟัง การดู และการพูด

2.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

(พิจารณาตามหลักสูตรสถานศึกษา)

3. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การพูดถ่ายทอดเรื่องราวจากสื่อที่ได้ฟังและดูหรือพูดแสดงความคิดเห็นนั้น ผู้พูดควรมีความสามารถในการจับใจความสำคัญและวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของสาร โดยเฉพาะเรื่องที่ต้องอาศัยการสืบค้นและรวบรวมข้อมูล ก่อนประมวลความคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปถ่ายทอด นอกจากนี้ ควรใช้ภาษาในการพูดที่สุภาพและเหมาะสมกับโอกาสและลักษณะของผู้ฟัง ซึ่งจะช่วยให้การสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
<p>1) สมรรถนะที่ 1 ความสามารถในการสื่อสาร</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 1 ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน</p> <p>พฤติกรรมบ่งชี้ 1. พูดถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้</p> <p>พฤติกรรมบ่งชี้ 2. พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองพร้อมยกตัวอย่างประกอบได้</p> <p>2) สมรรถนะที่ 2 ความสามารถในการคิด</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 2 คิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ)</p> <p>พฤติกรรมบ่งชี้ 3. คิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อตัดสินใจเลือกทางเลือกที่หลากหลาย โดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสม</p> <p>3) สมรรถนะที่ 4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต</p> <p>ตัวชี้วัดที่ 3 ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข</p> <p>พฤติกรรมบ่งชี้ 1. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นของตน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น</p>	<p>1) ซื่อสัตย์สุจริต</p> <p>2) มีวินัย</p> <p>3) ใฝ่เรียนรู้</p> <p>4) มุ่งมั่นในการทำงาน</p>

5. สมรรถนะประจำหน่วย

พุดรายงานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีลักษณะโน้มน้าวใจในชีวิตประจำวัน จากการฟังและการดูอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

6. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- 1) คลิปเสียง ใจความสามนาที่
- 2) การอภิปรายเรื่อง โฆษณากับภาษาน่าคิด
- 3) คลิปวิดีโอในหัวข้อ ข้อคิดเตือนใจจากสารไม่ตรงปก

7. การวัดและการประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
- แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 การฟัง การดู และการ พูดในชีวิตประจำวัน	- ตรวจแบบทดสอบก่อน เรียน	- แบบทดสอบก่อนเรียน	- ประเมินตามสภาพ จริง
แผนฯ ที่ 1			
1) อธิบายวิธีการสรุป ใจความสำคัญของเรื่อง ที่ฟังและดู ได้อย่าง ถูกต้อง (K)	- ตรวจใบกิจกรรมที่ 7.1 เรื่อง ใจความสามนาที่	- ใบกิจกรรมที่ 7.1 เรื่อง ใจความสามนาที่ - แบบประเมินสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับ ดี (2) ผ่านเกณฑ์
2) พูดสรุปใจความสำคัญ จากสื่อที่สนใจในชีวิต จริง โดยคำนึงถึง มารยาทในการฟังและ พูด (S, A)	- สังเกตการพูดนำเสนอ แนวทางการพูดเล่า เรื่องและการเลือกเรื่อง ที่นำมาเล่า	- แบบประเมินชิ้นงาน ใจความสามนาที่ - แบบประเมินสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับ ดี (2) ผ่านเกณฑ์
3) มีวิจารณ์ญาณในการ เลือกเรื่องที่ฟังและดู (S, A)	- ตรวจชิ้นงาน ใจความ สามนาที่	- แบบประเมินชิ้นงาน ใจความสามนาที่	- คุณภาพอยู่ในระดับ ดี (2) ผ่านเกณฑ์
- พฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- แบบประเมินพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- คุณภาพอยู่ในระดับ ดี (2) ผ่านเกณฑ์
- สมรรถนะสำคัญของ ผู้เรียน	- สังเกตความสามารถ ในการสื่อสารและการ คิด	- แบบประเมินสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับ ดี (2) ผ่านเกณฑ์
- คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- สังเกตคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- คุณภาพอยู่ในระดับ ดี (2) ผ่านเกณฑ์
แผนฯ ที่ 2			
1) พูดแสดงความคิดเห็น อย่างสร้างสรรค์จาก การฟังและดูสื่อโฆษณา (S, A)	- สังเกตการพูดแสดง ความคิดเห็น	- แบบประเมินการพูด แสดงความคิดเห็น	- คุณภาพอยู่ในระดับ ดี (2) ผ่านเกณฑ์

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
2) พูดอธิบายความน่าเชื่อถือของสื่อโฆษณาได้อย่างมีวิจารณญาณ (K, S)	- ตรวจใบกิจกรรมที่ 7.2 เรื่อง โฆษณากับภาษาน่าคิด - สังเกตการพูดอธิบาย	- ใบกิจกรรมที่ 7.2 เรื่อง โฆษณากับภาษาน่าคิด	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
3) อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีมารยาท (S, A)	- สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- สังเกตความสามารถในการสื่อสาร และการใช้ทักษะชีวิต	- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
แผนฯ ที่ 3 (สมรรถนะประจำหน่วย)			
1) อธิบายผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าได้อย่างมีสมเหตุสมผล (S, A)	- ตรวจใบกิจกรรมที่ 7.3 เรื่อง ข้อคิดเตือนใจจากสารไม่ตรงปก	- ใบกิจกรรมที่ 7.3 เรื่อง ข้อคิดเตือนใจจากสารไม่ตรงปก	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
2) พูดถ่ายทอดข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าในภาษาของตนเองได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว (K, S)	- ประเมินความสามารถในการสื่อสาร การคิด และการใช้ทักษะชีวิต	- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
3) พูดนำเสนอการพิจารณาสื่อที่มีลักษณะโน้มน้าวโดยคำนึงถึงมารยาทในการสื่อสาร (K, S, A)	- สังเกตการนำเสนอชิ้นงาน	- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- คุณภาพอยู่ในระดับดี (2) ผ่านเกณฑ์

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
- แบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 การฟัง การดู และการ พูดในชีวิตประจำวัน	- ตรวจแบบทดสอบ หลังเรียน	- แบบทดสอบหลังเรียน	- ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

8. กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning

- แผนฯ ที่ 1 : ใจความสามนาที เวลา 3 ชั่วโมง
กระบวนการเรียนรู้ : การเรียนการสอนเน้นมโนทัศน์ (Concept Based Teaching and Learning)
- แผนฯ ที่ 2 : โฆษณากับภาษาน่าคิด เวลา 3 ชั่วโมง
กระบวนการเรียนรู้ : วิธีสอนโดยการอภิปรายกลุ่มย่อย (Small Group Discussion)
- แผนฯ ที่ 3 : ข้อคิดเตือนใจจากสารไม่ตรงปก เวลา 2 ชั่วโมง
กระบวนการเรียนรู้ : รูปแบบการสอน PPP Model

(รวมเวลา 8 ชั่วโมง)

9. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.1 ตอนที่ 3 หน่วยฯ ที่ 2 การฟัง การดู และการพูดในชีวิตประจำวัน ของ อจท.
- 2) PowerPoint ภาษาไทย หลักภาษาและการใช้ภาษา ม.1 ตอนที่ 3 หน่วยฯ ที่ 2 เรื่อง การฟัง การดู และการพูดในชีวิตประจำวัน ของ อจท.
- 3) ใบกิจกรรมที่ 7.1 เรื่อง ใจความสามนาที
- 4) ใบกิจกรรมที่ 7.2 เรื่อง โฆษณากับภาษาน่าคิด
- 5) ใบกิจกรรมที่ 7.3 เรื่อง ข้อคิดเตือนใจจากสารไม่ตรงปก
- 6) คลิปวิดีโออักษรเรียนสรุป เรื่อง การฟัง การดู และการพูดในชีวิตประจำวัน ของ อจท.
- 7) สื่อออนไลน์สำหรับค้นหาข้อมูลและนำเสนอผลงาน

9.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) Aksorn On-Learn (<https://aksornon-learn.aksorn.com/>)
- 2) ห้องสมุด
- 3) ห้องเรียน

แบบทดสอบ ก่อนเรียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. การจับใจความสำคัญของสิ่งที่ฟังและดู ควรปฏิบัติสิ่งใดเป็นอันดับแรก
 1. ฟังและดูสื่อให้ตลอดเรื่อง
 2. มีมารยาทในการฟังและดู
 3. เลือกฟังและดูสื่อที่ดีมีคุณภาพ
 4. พิจารณาถึงประโยชน์ที่จะได้จากการฟังและดู
2. การเรียบเรียงจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู เพื่อนำมาพูดควรใช้ภาษาที่มีลักษณะอย่างไร
 1. ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย
 2. ภาษาที่สวยงามสละสลวย
 3. ภาษาที่มีความลึกซึ้งกินใจ
 4. ภาษาที่เป็นทางการหรือกึ่งทางการ
3. บุคคลในข้อใดเป็นนักเล่าเรื่อง
 1. เบสพูดแต่ประเด็นสำคัญของเรื่องที่อยากพูด
 2. บอกรายละเอียดประสบการณ์ของตนให้ผู้อื่นฟัง
 3. บอแสดงความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของผู้ที่ตนสนใจ
 4. นายบุญพูดเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาความแตกแยกในสังคม
4. การพูดประเภทใดที่ใช้อุปกรณ์ประกอบการพูด
 1. พูดเล่าเรื่อง
 2. พูดแสดงความคิดเห็น
 3. พูดรายงานทางวิชาการ
 4. พูดสรุปใจความสำคัญของเรื่อง
5. ถ้านักเรียนต้องการเล่าเรื่องให้เด็กนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ฟังโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสั่งสอนอบรมให้มีความสามัคคีกัน ควรเลือกเล่าเรื่องประเภทใด
 1. เรื่องสั้น
 2. นิทานคุณธรรม
 3. บทความเชิงวิชาการ
 4. สารคดีส่งเสริมการท่องเที่ยว
6. ข้อใดคือจุดประสงค์ของการพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์
 1. ต้องการให้เกิดความเชื่อถือ
 2. ต้องการให้มีการยอมรับในข้อผิดพลาด
 3. ต้องการให้มีความคิดคล้ายตามกับผู้พูด
 4. ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี
7. ข้อใดเป็นการพูดแสดงความคิดเห็นเฉพาะตัว
 1. ปีน้าอาจจะมึนน้ำท่วมใหญ่อีกครั้ง
 2. หนาวเย็นขอบไปเที่ยวจังหวัดที่มีชายทะเล
 3. รักเมืองไทย ชูชาติไทย ทะนุบำรุงให้รุ่งเรือง
 4. อันแก้วดีมีค่าราคายิ่ง ส่งให้ลิงจะรู้ค่าราคาหรือ
8. “เป็นการพูดที่มีพลัง ให้คิดเตือนใจ สอนใจที่ควรนำมาเป็นแง่คิดในการสร้างสรรค์ให้ชีวิตดีขึ้น” ข้อความนี้กล่าวถึงการพูดประเภทใด
 1. การพูดติชม
 2. การพูดรายงาน
 3. การพูดให้กำลังใจ
 4. การพูดแสดงความคิดเห็น

9. “การปรึกษาหารือกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียวในวงกว้าง” ข้อความนี้กล่าวถึงการพูดเชิงวิชาการประเภทใด <table border="0"><tr><td>1. การประชุม</td><td>2. การสัมมนา</td></tr><tr><td>3. การอภิปราย</td><td>4. การพูดรายงาน</td></tr></table>	1. การประชุม	2. การสัมมนา	3. การอภิปราย	4. การพูดรายงาน	10. ภาษาที่ใช้ในการพูดรายงานมีลักษณะอย่างไร 1. ใช้ศัพท์วิชาการ2. ใช้ถ้อยคำตามข้อมูลที่ค้นคว้ามา3. ใช้ภาษาพูดที่กระชับ เข้าใจง่าย สุกภาพ4. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีความหมายตรงตัว
1. การประชุม	2. การสัมมนา				
3. การอภิปราย	4. การพูดรายงาน				

แบบทดสอบ ก่อนเรียน

เฉลย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- การจับใจความสำคัญของสิ่งที่ฟังและดู ควรปฏิบัติสิ่งใดเป็นอันดับแรก
 - ฟังและดูสื่อให้ตลอดเรื่อง
 - มีมารยาทในการฟังและดู
 - เลือกฟังและดูสื่อที่ดีมีคุณภาพ
 - พิจารณาถึงประโยชน์ที่จะได้จากการฟังและดู
- การเรียบเรียงจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู เพื่อนำมาพูดควรใช้ภาษาที่มีลักษณะอย่างไร
 - ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย
 - ภาษาที่สวยงามสละสลวย
 - ภาษาที่มีความลึกซึ้งกินใจ
 - ภาษาที่เป็นทางการหรือกึ่งทางการ
- บุคคลในข้อใดเป็นนักเล่าเรื่อง
 - เบสพูดแต่ประเด็นสำคัญของเรื่องที่ยากพูด
 - บอຍถ่ายทอดประสบการณ์ของตนให้ผู้อื่นฟัง
 - บอຍแสดงความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของผู้ที่ตนสนใจ
 - นายบมพูดเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาความแตกแยกในสังคม
- การพูดประเภทใดที่ใช้อุปกรณ์ประกอบการพูด
 - พูดเล่าเรื่อง
 - พูดแสดงความคิดเห็น
 - พูดรายงานทางวิชาการ
 - พูดสรุปใจความสำคัญของเรื่อง
- ถ้านักเรียนต้องการเล่าเรื่องให้เด็กนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ฟังโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสั่งสอนอบรมให้มีความสามัคคีกัน ควรเลือกเล่าเรื่องประเภทใด
 - เรื่องสั้น
 - นิทานคุณธรรม
 - บทความเชิงวิชาการ
 - สารคดีส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ข้อใดคือจุดประสงค์ของการพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์
 - ต้องการให้เกิดความเชื่อถือ
 - ต้องการให้มีการยอมรับในข้อผิดพลาด
 - ต้องการให้มีความคิดคล้อยตามกับผู้พูด
 - ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี
- ข้อใดเป็นการพูดแสดงความคิดเห็นเฉพาะตัว
 - ปีหน้าอาจจะมึ่น้ำท่วมใหญ่อีกครั้ง
 - หน้าร้อนฉันชอบไปเที่ยวจังหวัดที่มีชายทะเล
 - รักเมืองไทย ชูชาติไทย ทะนุบำรุงให้รุ่งเรือง
 - อันแกว้ดีมีค่าราคายัง ส่งให้ลิงจะรู้ค่าราคาหรือ
- “เป็นการพูดที่มีพลัง ใ้คิดเตือนใจ สอนใจที่ควรนำมาเป็นแง่คิดในการสร้างสรรค์ให้ชีวิตดีขึ้น” ข้อความนี้กล่าวถึงการพูดประเภทใด
 - การพูดติชม
 - การพูดรายงาน
 - การพูดให้กำลังใจ
 - การพูดแสดงความคิดเห็น

9. “การปรึกษาหารือกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียวในวงกว้าง” ข้อความนี้กล่าวถึงการพูดเชิงวิชาการประเภทใด 1. การประชุม 2. การสัมมนา 3. การอภิปราย 4. การพูดรายงาน	10. ภาษาที่ใช้ในการพูดรายงานมีลักษณะอย่างไร 1. ใช้ศัพท์วิชาการ 2. ใช้ถ้อยคำตามข้อมูลที่ค้นคว้ามา 3. ใช้ภาษาพูดที่กระชับ เข้าใจง่าย สุกภาพ 4. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีความหมายตรงตัว

เฉลย

1. 1. 2. 1. 3. 2. 4. 1. 5. 2. 6. 4. 7. 2. 8. 3. 9. 2. 10. 3.

คำอธิบาย

- ข้อ 1. ตอบข้อ 1. เพราะใจความสำคัญในแต่ละเรื่องไม่ได้ปรากฏเฉพาะตอนต้นเรื่อง แต่สามารถปรากฏตอนกลาง ตอนท้ายเรื่อง หรือในบางเรื่องอาจจะต้องนำเนื้อความโดยรวมมาเรียบเรียงเป็นใจความสำคัญ
- ข้อ 2. ตอบข้อ 1. เพราะการเรียบเรียงใจความสำคัญมีวัตถุประสงค์เพื่อสื่อสารให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจ จึงไม่เน้นความงามทางภาษาหรือระดับภาษา
- ข้อ 3. ตอบข้อ 2. เพราะการพูดเล่าเรื่องจะต้องมีเรื่องราว มีการลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่ต้นจนจบ ไม่ใช่เพียงเสนอความคิดเห็น หรือกล่าวเพียงประเด็นสำคัญ
- ข้อ 4. ตอบข้อ 1. เพราะการเล่าเรื่องอาจกล่าวถึงฉาก อุปกรณ์ประกอบฉาก หรือบรรยากาศ ที่ส่งเสริมให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกร่วมในเหตุการณ์ ต่างจากการพูดในข้ออื่นๆ ที่แสดงความคิด สารความรู้ หรือการสรุป ซึ่งเน้นเนื้อหามากกว่าการถ่ายทอดอารมณ์
- ข้อ 5. ตอบข้อ 2. เพราะนิทานเหมาะกับผู้ที่ฟังซึ่งอยู่ในวัยประถม และความสามัคคีเกี่ยวข้องกับคุณธรรม ส่วนข้ออื่นๆ เช่น เรื่องสั้นเหมาะกับผู้ที่ฟังในระดับมัธยม ส่วนบทความเชิงวิชาการและสารคดีท่องเที่ยวเป็นประเภทของสื่อที่ไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายตามโจทย์
- ข้อ 6. ตอบข้อ 4. เพราะการแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ไม่ใช่จุดประสงค์เพื่อตำหนิ หากจุดบกพร่อง โน้มน้าวให้เชื่อหรือสนใจ แต่มักให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เช่น ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาสินค้า
- ข้อ 7. ตอบข้อ 2. เพราะในข้อ 1. เป็นการคาดคะเนเหตุการณ์ ข้อ 3. เป็นเชิงปลุกใจ และข้อ 4. เป็นการเปรียบเทียบโดยใช้สำนวน ส่วน ข้อ 2. กล่าวถึงรสนิยมหรือความชอบโดยส่วนตัว
- ข้อ 8. ตอบข้อ 3. เพราะเป็นการพูดในเชิงบวกเพื่อสร้างทัศนคติที่ดี ส่วนในข้ออื่นๆ ไม่เฉพาะเจาะจงในเรื่องของจิตใจ เช่น การพูดติชมหรือแสดงความคิดเห็นอาจให้ข้อมูลทั้งแง่ดีหรือไม่ดีก็ได้ ส่วนการพูดรายงานเป็นการนำเสนอข้อมูลในเชิงวิชาการ
- ข้อ 9. ตอบข้อ 2. เพราะมีลักษณะการพูดในรูปแบบการประชุมในประเด็นใดประเด็นหนึ่งโดยเฉพาะ มีวิทยากรที่เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมสนทนาได้ซักถามโต้ตอบเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว
- ข้อ 10. ตอบข้อ 3. เพราะเป็นการถ่ายทอดข้อมูลในทางวิชาการให้ผู้ฟังเข้าใจ จึงเลี่ยงการใช้ศัพท์ที่เป็นวิชาการ ซึ่งในบางครั้งต้องอาศัยการวิเคราะห์ตีความจากข้อมูล จึงอาจไม่ใช่ความหมายที่ตรงตัว

แบบทดสอบ หลังเรียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดคือจุดประสงค์ของการพูดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์
 1. ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี
 2. ต้องการให้มีความคิดคล้ายตามกับผู้พูด
 3. ต้องการให้มีการยอมรับในข้อผิดพลาด
 4. ต้องการให้เกิดความเชื่อถือ
2. การพูดประเภทใดที่ใช้อุปกรณ์ประกอบการพูด
 1. พูดสรุปใจความสำคัญของเรื่อง
 2. พูดรายงานทางวิชาการ
 3. พูดแสดงความคิดเห็น
 4. พูดเล่าเรื่อง
3. “เป็นการพูดที่มีพลัง ให้คติเตือนใจ สอนใจที่ควรนำมาเป็นแง่คิดในการสร้างสรรค์ให้ชีวิตดีขึ้น” ข้อความนี้กล่าวถึงการพูดประเภทใด
 1. การพูดแสดงความคิดเห็น
 2. การพูดให้กำลังใจ
 3. การพูดรายงาน
 4. การพูดติชม
4. ข้อใดเป็นการพูดแสดงความคิดเห็นเฉพาะตัว
 1. อันแก่วัฒนาค่าราคายัง ส่งให้ถึงจะรู้ค่าราคาหรือ
 2. รักเมืองไทย ชูชาติไทย ทะนุบำรุงให้รุ่งเรือง
 3. หน้าร้อนฉันชอบไปเที่ยวจังหวัดที่มีชายทะเล
 4. ปีหน้าอาจะมีน้ำท่วมใหญ่อีกครั้ง
5. บุคคลในข้อใดเป็นนักเล่าเรื่อง
 1. นายบุญพูดเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาความแตกแยกในสังคม
 2. นายบอสแสดงความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของผู้ที่ตนสนใจ
 3. นายบอยถ่ายทอดประสบการณ์ของตนให้ผู้อื่นฟัง
 4. นายเบสพูดแต่ประเด็นสำคัญของเรื่องที่ยากพูด
6. “การปรึกษาหารือกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียงเรื่องเดียวในวงกว้าง” ข้อความนี้กล่าวถึงการพูดเชิงวิชาการประเภทใด
 1. การพูดรายงาน
 2. การอภิปราย
 3. การสัมมนา
 4. การประชุม
7. ภาษาที่ใช้ในการพูดรายงานมีลักษณะอย่างไร
 1. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีความหมายตรงตัว
 2. ใช้ภาษาพูดที่กระชับ เข้าใจง่าย สุกภาพ
 3. ใช้ถ้อยคำตามข้อมูลที่ค้นคว้ามา
 4. ใช้ศัพท์วิชาการ
8. ถ้านักเรียนต้องการเล่าเรื่องให้ได้แก่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ฟังโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสั่งสอนอบรมให้มีความสามัคคีกัน ควรเลือกเล่าเรื่องประเภทใด
 1. สารคดีส่งเสริมการท่องเที่ยว
 2. บทความเชิงวิชาการ
 3. นิทานคุณธรรม
 4. เรื่องสั้น

9. การจับใจความสำคัญของสิ่งที่ฟังและดู ควรปฏิบัติสิ่งใดเป็นอันดับแรก

1. พิจารณาถึงประโยชน์ที่จะได้จากการฟังและดู
2. เลือกฟังและดูสื่อที่ดีมีคุณภาพ
3. มีมารยาทในการฟังและดู
4. ฟังและดูสื่อให้ตลอดเรื่อง

10. การเรียบเรียงจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดูเพื่อนำมาพูดควรใช้ภาษาที่มีลักษณะอย่างไร

1. ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย
2. ภาษาที่สวยงามสละสลวย
3. ภาษาที่มีความลึกซึ้งกินใจ
4. ภาษาที่เป็นทางการหรือกึ่งทางการ

แบบทดสอบ หลังเรียน

เฉลย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดคือจุดประสงค์ของการพูดแสดงความ
คิดเห็นเชิงสร้างสรรค์
 1. ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี
 2. ต้องการให้มีความคิดคล้ายตามกับผู้พูด
 3. ต้องการให้มีการยอมรับในข้อผิดพลาด
 4. ต้องการให้เกิดความเชื่อถือ
2. การพูดประเภทใดที่ใช้อุปกรณ์ประกอบการ
พูด
 1. พูดสรุปใจความสำคัญของเรื่อง
 2. พูดรายงานทางวิชาการ
 3. พูดแสดงความคิดเห็น
 4. พูดเล่าเรื่อง
3. “เป็นการพูดที่มีพลัง ให้คติเตือนใจ สอนใจที่
ควรนำมาเป็นแง่คิดในการสร้างสรรค์ให้ชีวิตดี
ขึ้น” ข้อความนี้กล่าวถึงการพูดประเภทใด
 1. การพูดแสดงความคิดเห็น
 2. การพูดให้กำลังใจ
 3. การพูดรายงาน
 4. การพูดติชม
4. ข้อใดเป็นการพูดแสดงความคิดเห็นเฉพาะตัว
 1. อันแก้วดีมีค่าราคายิ่ง ส่งให้ถึงจะรู้ค่าราคา
หรือ
 2. รักเมืองไทย ชูชาติไทย ทะนุบำรุงให้
รุ่งเรือง
 3. หน้าร้อนฉันชอบไปเที่ยวจังหวัดที่มี
ชายทะเล
 4. ปีหน้าอาจะมีน้ำท่วมใหญ่อีกครั้ง
5. บุคคลในข้อใดเป็นนักเล่าเรื่อง
 1. นายบอมพูดเสนอแนะแนวทางในการ
แก้ปัญหาความแตกแยกในสังคม
 2. นายบอสแสดงความคิดเห็นต่อพฤติกรรม
ของผู้ที่ตนสนใจ
 3. นายบอยถ่ายทอดประสบการณ์ของตนให้
ผู้อื่นฟัง
 4. นายเบสพูดแต่ประเด็นสำคัญของเรื่องที่
อยากพูด
6. “การปรึกษาหารือกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเพียง
เรื่องเดียวในวงกว้าง” ข้อความนี้กล่าวถึงการ
พูดเชิงวิชาการประเภทใด
 1. การพูดรายงาน 2. การอภิปราย
 3. การสัมมนา 4. การประชุม
7. ภาษาที่ใช้ในการพูดรายงานมีลักษณะอย่างไร
 1. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย มีความหมายตรงตัว
 2. ใช้ภาษาพูดที่กระชับ เข้าใจง่าย สุกภาพ
 3. ใช้ถ้อยคำตามข้อมูลที่ค้นคว้ามา
 4. ใช้ศัพท์วิชาการ
8. ถ้านักเรียนต้องการเล่าเรื่องให้เด็กนักเรียน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ฟังโดยมี
จุดมุ่งหมายเพื่อสั่งสอนอบรมให้มีความสามัคคี
กัน ควรเลือกเล่าเรื่องประเภทใด
 1. สารคดีส่งเสริมการท่องเที่ยว
 2. บทความเชิงวิชาการ
 3. นิทานคุณธรรม
 4. เรื่องสั้น

9. การจับใจความสำคัญของสิ่งที่ฟังและดู ควรปฏิบัติสิ่งใดเป็นอันดับแรก

1. พิจารณาถึงประโยชน์ที่จะได้จากการฟังและดู
2. เลือกฟังและดูสื่อที่ดีมีคุณภาพ
3. มีมารยาทในการฟังและดู
4. ฟังและดูสื่อให้ตลอดเรื่อง

10. การเรียบเรียงจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดูเพื่อนำมาพูดควรใช้ภาษาที่มีลักษณะอย่างไร

1. ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย
2. ภาษาที่สวยงามสละสลวย
3. ภาษาที่มีความลึกซึ้งกินใจ
4. ภาษาที่เป็นทางการหรือกึ่งทางการ

เฉลย

1. 1. 2. 4. 3. 2. 4. 3. 5. 3. 6. 3. 7. 2. 8. 3. 9. 4. 10. 1.

คำอธิบาย

- ข้อ 1. ตอบข้อ 1. เพราะการแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ไม่ใช่จุดประสงค์เพื่อตำหนิ หากจุดบกพร่อง โน้มน้าวให้เชื่อหรือสนใจ แต่มักให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เช่น ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาสินค้า
- ข้อ 2. ตอบข้อ 4. เพราะการเล่าเรื่องอาจกล่าวถึงฉาก อุปกรณ์ประกอบฉาก หรือบรรยากาศ ที่ส่งเสริมให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกร่วมในเหตุการณ์ ต่างจากการพูดในข้ออื่นๆ ที่แสดงความคิดเห็น สารความรู้ หรือการสรุป ซึ่งเน้นเนื้อหามากกว่าการถ่ายทอดอารมณ์
- ข้อ 3. ตอบข้อ 2. เพราะเป็นการพูดในเชิงบวกเพื่อสร้างทัศนคติที่ดี ส่วนในข้ออื่นๆ ไม่เฉพาะเจาะจงในเรื่องของจิตใจ เช่น การพูดติชมหรือแสดงความคิดเห็นอาจให้ข้อมูลทั้งแง่ดีหรือไม่ดีก็ได้ ส่วนการพูดรายงานเป็นการนำเสนอข้อมูลในเชิงวิชาการ
- ข้อ 4. ตอบข้อ 3. เพราะในข้อ 1. เป็นการเปรียบเทียบโดยใช้จำนวน ข้อ 2. เป็นเชิงปลุกใจ และข้อ 4. เป็นการคาดคะเนเหตุการณ์ ส่วน ข้อ 3. กล่าวถึงสนิยมหรือความชอบโดยส่วนตัว
- ข้อ 5. ตอบข้อ 3. เพราะการพูดเล่าเรื่องจะต้องมีเรื่องราว มีการลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่ต้นจนจบ ไม่ใช่เพียงเสนอความคิดเห็น หรือกล่าวเพียงประเด็นสำคัญ
- ข้อ 6. ตอบข้อ 3. เพราะมีลักษณะการพูดในรูปแบบการประชุมในประเด็นใดประเด็นหนึ่งโดยเฉพาะ มีวิทยากรที่เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมสัมมนาได้ซักถามโต้ตอบเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว
- ข้อ 7. ตอบข้อ 2. เพราะเป็นการถ่ายทอดข้อมูลในทางวิชาการให้ผู้ฟังเข้าใจ จึงเลี่ยงการใช้ศัพท์ที่เป็นวิชาการ ซึ่งในบางครั้งต้องอาศัยการวิเคราะห์ตีความจากข้อมูล จึงอาจไม่ใช่ความหมายที่ตรงตัว
- ข้อ 8. ตอบข้อ 3. เพราะนิทานเหมาะกับผู้ฟังซึ่งอยู่ในวัยประถม และความสามัคคีเกี่ยวข้องกับคุณธรรม ส่วนข้ออื่นๆ เช่น เรื่องสั้นเหมาะกับผู้ฟังในระดับมัธยม ส่วนบทความเชิงวิชาการและสารคดีท่องเที่ยวเป็นประเภทของสื่อที่ไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายตามโจทย์
- ข้อ 9. ตอบข้อ 4. เพราะมีลักษณะการพูดในรูปแบบการประชุมในประเด็นใดประเด็นหนึ่งโดยเฉพาะ มีวิทยากรที่เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมสัมมนาได้ซักถามโต้ตอบเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว
- ข้อ 10. ตอบข้อ 1. เพราะใจความสำคัญในแต่ละเรื่องไม่ได้ปรากฏเฉพาะตอนต้นเรื่อง แต่สามารถปรากฏตอนกลาง ตอนท้ายเรื่อง หรือในบางเรื่องอาจจะต้องนำเนื้อความโดยรวมมาเรียบเรียงเป็นใจความสำคัญ